

BV 4611

R6

V. I

1875

AURIFODINA

UNIVERSALIS

SCIENTIARUM DIVINARUM

ATQUE HUMANARUM.

EX LIBRIS

FONDO EMETERIO
VALVERDE Y TELLEZ

51884

AURIFODINA UNIVERSALIS
SCIENTIARUM DIVINARUM
ATQUE HUMANARUM.

ABBAS.

ABBAS.

- COLLECTOR. *Etymologia.* Abbas venit ab *Abba*, quod est dictio Syra, significans *Patrem*, et graece *Ἀββᾶ*; dicitur.
- COLLECTOR. *Definitio.* Abbas est summus monasterii gubernator, qui etate, eruditione, pietate, patris vice comobilis est, aut esse debet.
- SENTENTIAE PATRUM.
- S. ANTONIN. 1. Si quis abbas cautus in regimine, humilis, castus, misericors, discretus, sobriusque non fuerit, ac divina praecepta verbis et exemplis non ostenderit, a suo arceatur honore. In *Summa*, part. 3, tit. 16, cap. 7.
2. Abbates pro humilitate religionis in episcoporum potestate consistunt. Et si quid extra regulam fecerint, ab episcopis corrigantur. *Ibid.*
- S. AUGUST. 3. Praesules illuminare debent verbo, pascere exemplo, et fovere egentes beneficio. Serm. 40, ad *Frates in eremo*.
- S. BENEDICT. 4. Abbas qui praesae dignus est monasterio, semper meminisse debet quod dicitur, et nomen majoris, factis implere. In *Regula*, cap. 2.
5. Abbas nihil extra praeceptum Domini debet aut docere, aut constituere, vel jubere; sed jussio ejus, vel doctrina, fermentum divinae justitiae in discipulorum mentibus conspergatur. *Ibid.*
6. Ordinatus abbas cogitet semper quale onus suscepit, et cui redditurus est rationem villicationis suae, sciatque sibi oportere prodesse magis quam praesae. *Ibid.*, cap. 64.
7. Studeat abbas plus amari quam timeri. *Ibid.*
8. Pro abbatibus, aliisque dignitatibus ita impudenter hodie decratur, ut ecclesiarum redditus in superfluitatis et vanitatis usus dissipentur. Serm. super *Qui habitat*.
9. Sic te stabilem in loco exhibeas, ut abati subjei non contemas; sic obediens subjectis abati, ut stabilitatem non amittas. Epist. 7, ad *Adam monach.*
10. Monachum facit professio, praelatum necessitas; ut autem non praedjudicet necessitas professioni, accedat, non succedat, praesae monachui. Epist. 42, ad *Henricum, archiepisc. Senonensem*.
11. Promotio abbatibus, emancipatio filii est. Epist. 87, ad *Ogerium, canonicum regularem*.
12. Decet caput Ecclesiae non solum habere sanitatem, sed et laeae decorem. Epist. 127.
13. Anima quae sane sunt, portari non indigent, ac per hoc nec onus sunt. Quoscumque de tuis inveneris tristes, pusillanimes, mœnuros, ipsorum te patrem, ipsorum te noveris esse abbatem. *Prosec.*
14. Consolando, exhortando, increpando, agis opus tuum, portas onus tuum; et portans, sanas quos sanandos portas. Epist. 73, ad *Henaldum abbatem*.
15. Super fratrum transgressiones, non super patrum traditiones constituitur, qui abbas eligitur; mandatorum cultor, et ultor vitiorum. *De Praesae et dispens.*
16. Mentior si non vidi abbatem sexaginta

T. I.

1

007032

- nihil precipias. Lib. 2, epist. 7, *ad Abbatem Molismensem.*
- S. PETRUS DAMIANUS.** 86. Hæc est justissima lex, ut sic vivas cum inferiori quemadmodum superiorem vis vivere tecum. *Serm. 59, de S. Nicolao.*
87. Abbas per omne quod agit, ad amorem Christi debet filios provocare et fovere. *Opusc. 13, de Perfectione monachorum, cap. 16.*
88. Mox, ut quis abbas fieri incipit, monachus esse desistit. *Prosec.*
89. Et quicumque abbatizandi culmen efflagitat, nihil est aliud, nisi quod monachum (velut importabile pondus) querit abjicere. *Opusc. 21, de Fuga dignitatum.*
- TELAGIUS PAPA.** 90. Ille debet abbas institui, quem sua congregatio, et possessionis dominus ordinari poposcerit. *Ep. ad Melitum subdiaconum, apud Gratianum in Decretis, part. 2, causa 18, quest. 2, can. Abbatem.*
- SYMACHUS PAPA.** 91. Vilissimus computandus est, nisi præcellat scientia et sanctitate, qui est honore præstantior. *Scribens Laurentio, Mediolanensi episc., apud Gratianum in Decretis, part. 2, causa 1, quest. 1, can. Vilissimus.*
- IN VITIIS GERUM.** 92. Non habes familiaritatem cum abbate, quoniam ex hoc fiduciam sumes. Lib. 5, libello 15, num. 88.
93. Facito prius quod præcipis, ut non tantum subditis tuis præcepta, sed formulam etiam præbeas, ut tua imitentur exempla. Lib. 7, cap. 43, num. 4.
- S. URBANUS PAPA.** 94. Nullus abbas pretium sumere, vel exigere ab eis qui ad conversionem veniunt, aliqua pacis observatione, vel occasione præsumat. *Apud Gratianum in Decretis, part. 2, causa 1, quest. 2, can. Nullus.*
- ABBATISSA.**
- COLLECTOR.** *Definitio.* Abbatissa est monasterii rectorix, quæ ætate, pietate et capacitate, matris vice, cõnobilis est, aut esse debet.
- SENTENTIÆ PATRUM.**
- S. DONAVENT.** 1. Vita abbatissæ, velut pennatum animal, ad altum semper per desiderium evolet, per verba resolvat, licet per exemplum. Lib. 4 *Pharetræ*, cap. 37.
2. Abbatissæ tales esse debent, ut subditis et exemplis duceant præbeant sanctæ religionis. *Ibid.*
3. Omnis actio abbatissæ semper sit propter Deum, et de Deo, et in Deum. *Ibid.*
- S. FRANCISCUS ASSISIUS.** 4. Abbatissa sororum omnium consensum requirere teneatur. *In Regula 1 sanctæ Claræ, cap. 2.*
5. Abbatissa cogitet quale onus susceperit, et cui redditura sit rationem de grege sibi commisso. *Prosec.*
6. Studeat aliis magis præsesto virtutibus et sanctis moribus, quam ex officio; ut ejus exemplo provocatæ sorores, potius ex amore obediant quam timore. *Ibid., cap. 4.*
7. Abbatissa ita debet esse, ut sit omnium sororum ancilla. *Ibid., cap. 10.*
8. Obente monasterii abbatissa, non extranea, sed quam congregatio sibi de suis elegerit, ordinetur. Lib. 6 in *Registro*, indict. 13, cap. 176, epist. 12, *ad Respectam abbatissam Massiliæ.*
9. Juvenulas abbatissas fieri vehementissime prohibemus. Lib. 3 in *Registro*, indict. 12, cap. 11. Epist. 14, *ad Maximianum, episcop.*
10. Nihil aliud velle vel nolle alicui liceat, nisi s. HIERONYMUS que abbatissa mandaverit faciendi. *In Regula monachorum, cap. 8.*
11. Abbatissa moriente, quam communis sororum voluntas, in matrem et abbatissam monasterii elegerit, episcopus illam benedicendo anulo vice Christi subarrhet in vero conjugio, si ad officium reperitur idonea. *Ibid., cap. 17.*
12. Abbatissis licet sororibus suis Scripturas aperire, et predicare. In annotation. super I *ad Corint.*
- ABNEGATIO IN GENERE.**
- Vide RENUNTIATIO.*
- ABNEGATIO SUI.**
- Vide RENUNTIATIO SUI.*
- ABSENTIA.**
- Etymologia.* Abesse dicitur, quasi absque esse, unde absentia, quasi absque essentia.
- Definitio.* Absentia est carentia presentie.
- SENTENTIÆ PATRUM.**
1. Nemo sibi de absentia blandiatur; nam presentior est qui se animis inserit, quam qui oculis protestatur. *Epist. lib. 5, epist. 31, ad Valentianum, imper.*
2. Nullus absens est Deo, nisi qui se absentem fecerit. *Super Psalm. xxxvi.*
3. Pastorum absentia lupis invadendi gregis occasione præstat. *In Apologia ad Imper. Constantium.*
4. Laudatur homo, et amator absens. Lib. 4 *Confess.*, cap. 14.
5. Quanta miseria est longe esse ab eo qui ubique est! *Super Psalm. xcix.*
6. Non amanti uxori presentia viri molesta est, amanti autem absentia. *Epist. 120, ad Honoratum, cap. 21.*
7. Homo Deo sibi presente illuminatur; absente autem, continuo tenebatur. Lib. 8 *de Gen. ad litteram, cap. 12.*
8. Non regionibus longe est quisque a Deo est, sed affectibus. Amas Deum, prope es: odisti Deum, longe es. *Super Psalm. xciv, vers. 10.*
9. Quomodo homo positus in sole cæcus, presens est illi soli, sed ipse soli absens est; sic omnis impius, cæcus est corde. *Prosec.*
10. Præsens est illi sapientia, sed cum cæco presens est, oculis ejus absens est, non quia ipsa illi absens est, sed quia ipse ab illa absens est. *Tract. 1 super cap. 1 Joan.*
11. Cum præsto est quod amatur, viget amor; languet cum abest. *Serm. 61 super Cant.*
12. Me miserum! quod te careo, quod te non video, quod sine te vivo, pro quo mori, mihi vivere est: sine quo vivere, mori. *Epist. 1, ad Robertum.*
13. Nec locorum distantia, nec corporum mors, vel absentia disjungere poterit, quos unus spiritus vegetat, una charitas ligat. *Epist. 65, ad Avitum, abbatem Aquicintini.*
14. Esi facis ignotus nobis, etsi corpore remotus a nobis, amicus tamen es; et amicitia notum jam nobis, et presentem te facit. *Epist. 103, ad Quemdam.*
15. Quanto memoria alicujus absentis est dulcior, tanto absentia est molestior. *Epist. 144, ad Claravallenses.*
16. Præsens Deo est, qui Deum amat, in quantum amat: in quo enim minus amat, absens profecto est. *Prosec.*
17. In eo Deum minus amare convincitur, quod carnis adhuc necessitatibus occupatur.
18. Illa circa corpus occupatio quid est, nisi a Deo quædam absentatio, et absentatio quid, nisi peregrinatio? *De Præcept. et dispensat.*
19. Subtractio rei quam amas, augmentatio desiderii est: et quod ardentius desideras, carere ægrius. *Serm. 51, super Cant.*
20. Mira res! sæpe cum incipit Christus cordi dulcescere, tunc fugit: ut de absentia sua faciat nos dulciter dolere. *Homil. de duobus Discipulis euntibus in Emmaus.*
21. Tam dulcis est Dominus Jests gustantibus eum, tam speciosus ad videndum, tam suavis ad amplectendum, ut brevis ejus absentia maxima doloris materia sit. *Hom. infr. oct. Epiph.*
22. Si charitas abest, nihil prodest quidquid adest. *In Expos. 2^a super Psalm. cxviii, cap. 3, vers. 2, art. 3.*
23. Vere periculosa est Christi absentia: Christo enim absente Lazarus moritur: Christo absente navis in mari agitur: Christo absente Thomas dubitat. *Prosec.*
24. Christus est vita, ideo ipso absente anima moritur.

25. Ipse est via, ideo ipso absente viator periclitatur.
26. Ipse est veritas, et ideo ipso absente dubitatur in fide. *Serm. 4, Dom. 3 post Epiph.*
27. Si de personis absentibus sinistro aliquid suggeratur, semper pro absentium parte loquendum est. *In Speculo discip., part. 1, cap. 31.*
28. Magnum vitium est homini dicere de absente, quod erubesceret loqui si audiret. *De Instit. novit., part. 1, cap. 23.*
29. Quod ex aliquo natum est, etiamsi multo tempore abfuerit, nunquam tamen scintilla propinquitatis extinguitur. *Lib. 8 Recognit.*
30. Omnia, quæ adversus absentes in omni negotio aut loco aguntur, aut judicantur, omnino evaentur: quoniam absentem nullus addicit, nec ulla lex damnat. *Apud Gratianum in Decret., causa 3, quest. 9, can. Omnia.*
31. Falsus amor et simulacrius, absentem obliviscitur, presentem blanditur. *Serm. 40 sup. Cant. apud S. Bernard., n. 2.*
32. Verus amor absentem desiderat; presente lætatur. *Ibid.*
33. Deus qui ubique est diligentibus presentior est, negligentibus abest. *Super Lucam, cap. 20.*
34. Absente eo quem accusare quisquam voluerit, accusatori non credatur. *Causa 3, quest. 9, can. Absente.*
35. Dura mente abesse mors longe creditur, etiam cum sentitur. *Lib. 8 Moral., cap. 7.*
36. Amicorum absentia, quamvis a carnalibus oculis longe est, mentis tamen aspectibus nunquam deest. *Lib. 3 in Registro, indict. 12, cap. 38, ad Marcellum scholastic.*
37. Lingua irrisoria amicis presentibus blanditur, de absentibus obloquitur. *Lib. 4 in Registro, indict. 13, cap. 58, epist. 1, ad Joan., episc. Ravennæ.*
38. O quam bona est charitas, quæ absentia per imaginem, presentia menti exhibet per amorem! *Lib. 4 in Registro, indict. 13, cap. 95, epist. 51, ad Virgilium, episc. Avellanensem.*
39. Charitati nil longe est, quia quos dividunt loca jungit epistola. *Lib. 9 in Registro, indict. 4, cap. 61, epist. 61, ad Quirinum, episc.*
40. In sincera dilectione, nec vires absentia, nec locum habet oblitio. *Lib. 9 in Registro, indict. 4, cap. 62, ad Aregium, episc. Gallie.*
41. Abesse minime credendum est, qui per dilectionis vinculum animis inhæret. *Ibid.*
42. Quod animis concordibus longitudo negat itineris, præstat officium charitatis. *Lib. 10, indict. 5, cap. 1, epist. ad Dominicum, episc. Carthaginens.*
43. Quid est tam presens inter absentes, quam

S. CLEMENS PAPA I.

S. CORNELIUS PAPA.

S. HILBERTUS ANGLUS.

GLOSSA ORD.

GRATIANUS IN DECRET.

S. GREGORIUS MAGNUS.

37. Ut castitas vigeat in mente, caro macletur abstinentie falce. Serm. 8, in *Cena Domini*.
- S. DONAVENT. 38. Leo animal gulosum, dum bene una die se pascit, per tres dies abstinendo quiescit. Serm. 3 de *S. Anthra*.
39. Abstinentia et honestas, moderantia et paritas, et sobrietatis, edulii cohibent nutrimenta. In *Centiloquio*, part. 1, sect. 42.
40. Felix abstinentia, quae palato imperat delicato! In *Speculo discipuli*, part. 1, cap. 32.
- S. CYRILLUS ALEXANDRIN. 41. Cibis caro saginata et lasciviens, difficilem se ac morosam praebet, desideris spiritus refractaria obducatur; imbecilla vero, nec nimia copia rerum adjuncta, victoriam illi necessario concedit. Hom. 4, de *Festis Paschalis*.
42. Tot annorumna circulos transegi, mundo frustra operam navans, et quadraginta diebus non vacabis per anima tua? *Cath.* 4.
- S. ELIGIUS. 43. Qui cibis abstinent, et prave agunt, demones initantur, quibus esca non est, et nequillia semper est. Hom. u.
- S. EUSEBIUS EMISSEN. 44. Quam felix abstinentia quae actione temporaria sed utilitate perpetua est. Hom. de *Ponii. Nivivitarum*.
- GLOSSA ORD. 45. Abstinentia non valet, nisi bene corpus edometur, vel si nimis atteritur, quia vitia extinguenda sunt, non caro. Super *Job*, cap. xxx.
- S. GREGORIUS MAGNUS. 46. Repletus refectionibus corpus, ne extenuatum deficiat; extenuatus abstinentia, ne nos repletum premat. Lib. 4 *Moral.*, cap. 30.
47. Corpus cibo reficitur, ut subsistat; refectione lassescens, abstinentia relevatur, ut vigeat. Lib. 8 *Moral.*, cap. 20, num. 22.
48. Si corpus abstinentie afflictione non atteritur, contra mentem libidinis flamma se excitat. Lib. 13 *Moral.*, cap. 6, super illud *Job*, xvi: *Circumderi me lanceis suis*, num. 9.
49. Virtus abstinentiae, aut omnino nulla est, si tantum quisque corpus non edomat, quantum valet; aut valde inordinata est, si corpus atterit plus quam valet. Lib. 20 *Moral.*, cap. 31, num. 30.
50. Perabstinentiam carnis, non caro, sed carnis vitia sunt extinguenda. *Ibid.*
51. Tunc castimonia ad perfectum munditiae candorem ducitur, cum per abstinentiam caro fatigatur. Part. 2 *Pastoral.*, cap. 3.
52. Incassum per abstinentiam caro atteritur, si inordinatis dimissa motibus, mens vilis dissipatur. Part. 3 *Pastoral.*, cap. 1, admonit. 20, super illud *Isaia*, lvm: *Ecce in die jejunii*, etc.
53. Dum per trecentos et sexaginta quinque dies annus ducitur, nos autem per triginta, et sex dies in quadraginta affligimur, quasi anni nostri decimas Deo damus, ut qui nobis ipsis per acceptum annum vivimus, auctori nostro in ejus decimis, per abstinentiam mortificemus. Hom. 19 in *Evang.*
54. Tanto a se licita quisque abscindere debet, quanto se meminit illicita perpetrasset. Hom. 20, super *Evang.* super illud *Luce*, iii: *Facile fructus dignos*, etc.
55. Cogitandum summopere est, ut qui se illicita meminit commississe, a quibusdam etiam licitis studeat abstinere. Homil. 34, in *Evang.*
56. Abstinentes quasi cum serpente pugnant, quando gulae appetitum magna virtute deprimunt, ut veneno luxuriae non inficiantur. Lib. 5, in lib. 1 *Regum*, cap. 1, super illud *Genes*, iii: *Quia callidior erat cunctis*.
57. Probatio vere abstinentiae non est in attenuatione corporis, sed in perfectione castitatis. *Ibid.*, etc., super illud I *Regum*: *Et factum est cura venisset dies*, etc.
58. Gula per abstinentiam frangitur; sed abstinentiam ciborum corporalium habere non potest, qui mentem spiritalibus cibis non replet. *Ibid.*, cap. 4, super illud *Ephes*. vi: *Non est nobis colluctatio*, etc.
59. Abstinentes saepe impatientiae, saepe superbia culpa comitantur. Part. 3 *Pastoralis*, cap. 1, admonit. 20.
60. Gulae appetitus, de infirma carne refici appetit; sed electa mens in abstinentiae virtute roborari. Lib. 5, in I *Regum*, cap. 1.
61. Plerique resistere gulae incipiunt, sed dum fatigari abstinentiae labore inchoant, ad usum se consuetae gulositatis inclinant. *Ibid.*
62. Abstinentia res est admiranda, quae ne quis a voluptatibus superetur, aut venter tanquam avaro, et illiberali subjugatorum domino, efficit. *Oratione in funere S. Basilii*.
63. Ante annos robustus aetatis, periculosus est teneris gravis abstinentia. Epist. 7, ad *Lelam*.
64. Multo melius est stomachum dolere quam mentem; impere corpori, quam servire; gressu vacillare, quam pudicitia. Epist. 9, ad *Salvinam*.
65. Nonnulli vitam pudicam appetentium, in medio itinere corrumpunt, dum solum abstinentiam carnium putant, et leguminibus onerant stomachum, quae moderate, parvoque sumpta, innoxia sunt. Epist. 10, ad *Furiam*.
66. Quid prodest tenuari abstinentia corpus, si animus intumescat superbia? Epist. 14, ad *Centilium*.
67. Quis virtutis habet vinum non bibere, et ira atque odio inebriari. *Ibid.*
68. Tunc praecara est abstinentia, tunc pulchra atque magna castigatio corporis, cum animus ab jejuniis a vilis. *Ibid.*

- S. HERONYMUS. 69. Saepe dum una pars se a licitis abstinet, altera ad illicita delahitur. *Ibid.*
70. Quanto major est difficultas experire quondam voluptatis illecebris abstinere, tanto majus est praemium. Epist. 2, ad *Pammachium*.
71. Abstinentia tua et jejunium, eo magis Deo grata sunt, quo cum sanctis moribus offeruntur; ut quae in aliis sunt umbracula vitiorum, in te sint ornamenta virtutum. Epist. 1, ad *Demetriadem*.
72. Abstinentia tua, pauperum refectione sit gratior. *Ibid.*
73. Omnis christianorum vita indiget abstinentia. Epist. 32, de *Quadragesima*.
74. Non abstinentia tantum ciborum, quam mortificatio vitiorum ponitenti necessaria est. El habetur apud Gratianum in *Decreto*, part. 2, de *Penitentia*, canone *Mensuram*.
- HUGO S. VICTORII. 75. In omni abstinentia, hoc semper attendendum est, ut vitia extinguantur, non caro. In *Regula divi Augustini*, cap. 3.
- HUGO CARD. 76. Abstinentia regit et reprimit malos motus. Super *Gen.*, cap. xxvi.
- JOANN. CASS. 77. Unus in omnibus abstinentiae finis sit, ne quis scilicet iuxta mensuram capacitatis suae, saturitatis oneretur ingluvie. Lib. 5 *Institut.*, cap. 5.
78. Summa continentiae, non sola temporis ratione, nec escarum qualitate tantummodo, sed ante omnia conscientiae iudicio colligenda est. *Ibid.*, cap. 9.
79. Integritas mentis, ventris cohaeret inedia. *Ibid.*, cap. 9.
80. Ad integritatem mentis et corporis conservandam abstinentia ciborum sola non sufficit, nisi fuerint caeterae quoque virtutes animae conjugatae. *Ibid.*, cap. 10.
81. Novit immoderata inedia, non modo mentis labefactare constantiam, sed etiam orationum efficaciam reddere lassitudine corporis enervatam. *Ibid.*, cap. 9.
82. Quanto abstinentia ocellius exerceatur, nulloque hominum teste perficitur, tanto subtilius occultitorem suum diabolus tentare non desinit. Collat. 8, *Sereni abbatis*, cap. 1.
83. Abstinentia a cibis propter hoc recepta est, ut rigorem carnis refranet et equum moderantifacile parere faciat. Homil. 8, in *Genes*.
84. Continere se non posse, pusillanimitatis est, et negligentiae. Hom. 1, super *Psalms*. l.
85. Ibi sobrietas luceat, ibi abstinentia coronatur. *Ibid.*
86. Non ciborum abstinentia sola jejunium operatur, sed abstinentia peccatorum. Hom. 22, ad *Popul. Antiochen*.
- S. JOANNES DAMASC. 87. A cibis abstinendum est, non propter cibos, sed propter detrimenta, quae ex his oriuntur. Lib. 4 *Parall.*, cap. 7.
- S. ISIDORUS HISPALENS. 88. Quanto corpus inedia frangitur, tanto mens ab illicito appetitu revocatur. Lib. 8, de *Summo bono*, cap. 37, sent. 3.
89. Corpus quod abstinentia frangit, tentatio non exurit. *Ibid.*, cap. 42, sent. 7.
90. Nemo facile poterit a semetipso spiritus imundos expellere, nisi per abstinentiam gulae. Lib. 1, de *Summo bono*, cap. 42, sent. 11.
91. Ille bene abstinet a cibis, qui et a malis actibus, et a mundi jejunitatibus. *Prosec.*
92. Qui autem execrationis studio, non abstinentiae voto ab escis carnis se suspendunt; lii potius execrandi sunt, quia Dei creaturam visibus humanis concessam rejiciunt. *Ibid.*, lib. 2, cap. 44, sent. 8.
93. Non est corpori adhibenda immoderata abstinentia, ne dum amplius gravatur caro pondere inediae, malum agat postea. *Prosec.*
94. Et quae addicitur, ut usu mali crearet, simul et boni officium, dum plus premitur, perdat. *Ibid.*, sent. 10.
95. Per continentiam purgari non sustinet, qui ciborum suavitates ac delicias querit. Epist. 22, *Pelusiota monachis*.
- S. JUSTINUS MART. 96. Anima, dum cibo et potu male tractatur, fit melior. Epist. ad *Diognetum*.
- S. LAURENTIUS JUSTINIANUS. 97. Ab omni appetitu, cupiditateque carnali vacuum christianus esse debet. Epist., ad *Zenam*.
98. Abstinentiae sic adhibenda est temperies, ut corpus nec saturitatis excitet, nec inedia immoderate debilitet. *Prosec.*
99. Sic abstinendum est, ut non palpet corpus, et respirare vix possit, sed ut fracto ejus appetitu, nec in lectionibus, nec in psalmis, vel vigiliis solito quid minus fiat. *De Ligno vitae*, tract. 2; de *Sobrietate*, cap. 3.
- S. LEO I. 100. Fiat refectione pauperis, abstinentia jejuniatis; impendamus virtuti, quod subtrahimus voluptati. Serm. 2, de *Jejunio decimi mensis*.
101. Quando aliquis sic a cibo abstinet, ut etiam a pietate abstineat, magis ad avaritiam quam ad continentiam referenda est. *Ibid.*, serm. 4.
102. Non in sola abstinentia cibi stat nostri summa jejunii, aut infructuose corpori esca subtrahitur, nisi mens ab iniquitate revocetur. Serm. 4, in *Quadr.*
103. Utilis est abstinentia, quae parvo assuata victui, deliciarum cohibet appetitum. *Ibid.*
104. Non tibi videatur absurdum, si propter abstinentiam aliquando caput doleat, quod saepius ab ebrietate doluit; si rugiat venter, quoniam

- frequens ingluviis suffocavit. *De Confess. Sacra-*
ment.
105. Caro abstinentio, fit paradisi deliciarum; anima contemplando, efficitur serenissimum cœlum. Lib. 3, epist. 2.
106. Abstinentia est hominis prima disciplina, sed ad plenam curam, misericordie requirit expensas. *Serm.* 41.
107. Abstinentia extinguit febrem, sed arefacta membra longe febris incendio, nisi largo infundantur unguento, nisi blandissimis regentur fomentis, nisi juventur medicinæ sumpti, ad integram sanitatem redire non possunt. *Ibid.*
108. Sensuales motus tuos, continentie frœnis infrena. *Serm.* 58, *de S. Andræa.*
109. Ea abstinentia, spiritalis atque perfecta est censenda, quæ abstinentem tam ab illecebris carnalium voluptatum, quam a peccatis omnibus facit alienum. Lib. 2, *de Vita contemplat.*, cap. 17.
110. Ille abstinet vere credendus, qui vitiorum omnium abstinentia liber effectus est. *Prosec.*
111. Ac recisis corporeis voluptatibus, elaborat; non ut concupiscentiam suæ carnis exsatiat, sed ut mortalem vitam necessariorum perceptione sustentet. *Ibid.*
112. Nihil contra abstinentiam faciunt, qui vinum, non pro ebrietate, sed tantum pro corporis salute percipiunt; nec hoc eis offert voluptas, sed permittit infirmitas. *Prosec.*
113. Quæ si defuerit, a vino est abstinendum; ne vini perceptio (quæ infirmum sustentat) sanum corpus incendat. *Ibid.*, cap. 22.
114. Abstinentiæ fructus ipsam mentem alacrem facit, carnem quoque non usque ad lassitudinem fatigatam, sed spiritui ordinate subjectam mobilem reddit. *Ibid.*
115. Non minus a cupiditate possidendi superflua, quam a voluptate percipiendi, nobis est abstinendum. *Ibid.*, cap. 23.
116. Sic abstinere debemus, ut non nos abstinendi necessitati subdamus; ne jam non devoti, sed invitæ rem voluntariam faciamus. *Ibid.*, cap. 24.
117. Non sufficit abstinere a malo, nisi fiat quod bonum est; et parum est nemini nocere, nisi studeas multis prodesse. Apud S. Augustinum.
118. Quid juvat stomacho abstinentia, si statim dulcia consequantur? Lib. 5, *de Gubernat. Dei.*
119. Disruptum gæna stomachum, nulla sarcire res melius, quam parcimonia solet. Lib. 2, epist. 9, *ad Donidium.*
120. Mens continentis, templum est Spiritus

- sancti; gulosi autem mens, corvorum est domicilium. *Sentent.* 55.
121. Ea abstinentia, quæ ratione est gubernata, virtutis nomen dignitatemque obtinet, 2^a 2^a, quæst. 146, art. 1.
122. Christus multos habet amatores et sodales mense, sed paucos sectatores abstinentie. In *Horulo rosarum*, cap. 7, sect. 2.
123. Delicie corporales non solum illas potetis quibus homines sæculi frumtur; sed abstinenti delicie credendæ sunt omne quidquid cum cupiditate sumpserit, etiamsi vile illud sit, et quod in usu abstinentibus esse solet. Lib. 2, *de Vita Joannis*, cap. 1.
124. Natura excitat concupiscentias, sed jugis et intenta abstinentia has extinguit. Lib. 10, cap. 152.
125. Multum comedere et bibere, et bene vestiri possumus; abstinere autem, non valeamus. *Ibid.*, cap. 168.

SENTENTIE PAGANORUM.

126. Abstinentia cibi confert fabricatrici sanitatem. 5 *Ethicorum*, apud Bedam.
127. Decet non solum manus, sed etiam oculos abstinentes habere. Lib. 4 *Officior.*
128. Molestum est carere assuetis voluptatibus, abstinere a cibo, sitire, esurire. *Prosec.*
129. Hæc primo abstinentia gravis sunt, deinde cupiditas relanguescit ipsis, per quæ cupimus fatigatis ac deficientibus.
130. Inde morosus est stomachus, inde quorum fuit aviditas, odium est, desideriaque ipsa moriuntur. *Epist.* 78.
131. Plures pudore potius peccandi, quam bona voluntate, a prohibitis abstinent. *Epist.* 83.
132. Animantium omnium usus quidem in cibus indifferens est; abstinere vero, rationabilibus est. *Sentent.* 101, apud Bibl. Palrum.
133. Cessa a cibo, ede citra satietatem. *Ibid.*, *Sentent.* 256.
- Vide etiam tit. Virtutum connexio in specie, verbo *Abstinentia.*

ABUNDANTIA.

- Definitiones, divisiones et comparationes.* Abundantia est affluentia, et quasi rei nimium exuberantis effusio. *De Beata vita*, disputat. 3 diei.
- Quid est rerum abundantia, nisi pinguedo vite presentis? Lib. 42 *Moral.*, cap. 22, num. 22.
- Quatuor sunt, quorum copia frequenter afficitur: mulierum abundantia, ciborum affluentia, verborum copia, et malorum adherentia. In opusc. *De his quæ impediunt hominem ad regimen.*

16. Numquid non et patres nostri, quasi ratione eadem expulsi sunt de paradiso?
17. Numquid et mundus submersus fuit, quando abundantes, et in suis abundantis Deum non cognoscentes perierunt?
18. Numquid non Ægyptii abundantes, iracundia pleni facti sunt, et submersi?
19. Numquid non propter abundantiam, idola in terra facta sunt?
20. Numquid non Amalec, quia abundabat, id est, invidia plenus, desivit in manu Saul?
21. Cogitate quid receperit Holofernes, quid Cæsar, quid Nero, quid Valentinus, quid Constantinus, quid Decius, quid Julianus, ex abundantia.
22. Quid valuit Cæsari et Neroni abundantia? quid Assuero pecuniæ copia? quid Antiocho simulata et palliata in abundantia penitentia? *Serm.* 40, *ad Fratres in eremo.*
23. Castitas cum abundantia et fertilitate stare non potest. *Ibid.*, *Serm.* 47.
24. Non parit gratiam copia mundi, sed contemptus. *Serm. de Convers. ad clericos*, cap. 22.
25. Tali quadam arte spargitur æs, ut multiplicetur: expenditur, ut augeatur; et effusio copiam parit. In *Apologia*, verbo *Dicitur.*
26. De superfluenti aliorum copia, nascitur agra aliorum inopia. *De Interiori domo*, cap. 26.
27. Si blado abundas, non diligas caritatem, quia ille diligens caritatem, cupit esse pauperum homicida. In *epist. de Cura et regimine rei familiaris.*
28. Qui in abundantia sobrius est, ille est terrenus Deus. *Ibid.*
29. Si, quod nature satis est, replere indigentiam velis, nihil est quod fortune affluentiam petas. Lib. 2 *de Consol. philosoph.*, prosa 5.
30. Divitiarum affluentia, rerum penuria creas. In *Apologia pauperum*, resp. 3, cap. 3.
31. Qui plurimum auri possidet, non abundat, quia nihil est quidquid in sæculo est. In *Apologia pauperum*, resp. 2, cap. 2.
32. Si abundantia delectamur, in egestate facile capiemur. *De Perfect. monachi*, 2.
33. Impossibile est divitiis affluere, et Christum sequi. *Epist. ad Damas um Papam.*
34. Qui abundant in bonis spiritalibus, temporalia quantumcumque modica eis sufficiunt, imo pro divitiis computantur. Super *Psalms*. xxxii.
35. Terrenis abundans contra Deum erigitur.
36. Abundantia frequenter extollit et penuria tolerata divitiis coelestes acquirit. Super *epist. ad Philipp.*, cap. iv, super illud, *Scio abundare.*
37. Ubi major abundantia spiritus Domini, ibi ubertas uberior. *Serm.* 20, super *Cantica*, apud S. Bernard., n. 3.

SENTENTIE PATRUM.

1. Cupiditalibus omnis divitiarum abundantia, inopia est. Lib. 10, epist. 82, *ad Vercellenses.*
2. Cum nulla vera sit abundantia sub sole; si quis abundare velit, abundet in Christo. *De Isaac et Anima*, cap. 4.
3. Affectus dives egere non novit: census vero abundans nequit avari pectus implere. *De Nabuthæ*, cap. 2.
4. Cum miser homo affluit divitiis, se dilatat in deliciis. *Serm. Dom. inf. oct. Nativ.*
5. Abundantia temporalium infelix anima ita suffocatur, ut sepulta mole consuetudinis malæ prematur. *Serm. Dominicæ post Pascha.*
6. Cum mutabilium honorum adest copia, non eis vir justus confidit: sed cum subtrahuntur, cognoscit utrum eum non ceperint. *Prosec.*
7. Quia plerumque cum adsunt nobis, putamus quod non ea diligamus; sed cum abesse ceperint, invenimus qui sumus. *De vera Religione*, cap. 47.
8. Scire abundare, nonnisi eorum est, quos abundantia non corrumpit. *De Bono conjugali*, cap. 21.
9. Ab abundantia egestas aliena non est. *De beata vita*, disput. 3 diei.
10. Omnis copia, quæ Deus meus non est, egestas mihi est. Lib. 14 *Confess.*, cap. 8.
11. Quanto est copiosior divitiis ille, quibus non bene vitur, tanto ardentius talia concupiscit. Lib. 2 *Quæst. evang.*, quæst. 29.
12. Majores nostri ideo copiis omnibus abundabant, quia Deo decimas dabant, et Cæsari censum reddebant. *Homiliarum* 50, hom. 48.
13. Quantum sit impedimentum, quam grave dispendium inferat homini abundantia rerum, magis legitimus in libro conscientie nostræ, quam possumus explicare sermonibus. *Prosec.*
14. Numquid non Sodomitarum peccatum fuisse legitur, abundantia panis?
15. Numquid non angeli videntes se abundare in pichritudine et sapientia, superbientes ceciderunt?

BERNARD.

S. THOMAS

AQUINAS.

JOANNES

BRYESTOM.

IN VITIS

PATRUM.

AMBROSIIUS.

ANTONIUS

DE PADUA.

SENECA.

AUGUSTIN.

SIXTUS PHI-

LOSOPIUS.

S. AUGUSTIN.

S. GREGOR.

MAGNUS.

S. THOMAS

AQUINAS.

S. BERNARD.

BOETIUS.

S. BONAVENT.

S. EPIHEM.

S. EUSEBIUS

CÆSARIENS.

GLOSSA ORD.

GLOSSA INT.

GILBERTUS

ANGLUS.

S. GREGOR.
MAGNUS.

38. Abundantia superbiæ vicina est. Hom. 19, super *Ezech.*
39. Quem nec abundantia in superbiam elevat, nec in necessitate cupiditas irritat, scit abundare, scit penuriam pati. *Ibid.*, 3.
40. Humiliari et abundare, satiari et esurire, abundare et penuriam pati, ars est, et mira disciplinæ scientia, que toto cordis aditus est ad discenda. *Ibid.*
41. Vir perfectus in abundantia, sepulchrum ingreditur, quia prius activæ vitæ opera congregat, et postmodum carnis sensum per contemplationem mortuum huic mundo funditus occultat. Lib. 6 *Moral.*, cap. 17, n. 28.
42. Quantalibet sit temporalis affluentia, habet finem suum terminum mortis. Lib. 7 in *Registro*, indict. 2, cap. 95, epist. 95, ad *Gulfarem magistrum*.
43. Sancti viri omnem præsentis vitæ copiam, inopiam deputant: quia nil extra Deum sufficit menti, que veraciter Deum querit. Lib. 22 *Moral.*, cap. 2.
44. Non est consensus in crimine, sed affectus: cuncta enim que Deus condidit, bona sunt. *Ibid.*, lib. 10, cap. 17.
45. Terrenarum rerum me nec abundantia refovet; auctoris autem mei, quem adhuc videre non valeo, vel sola memoria delectat. Lib. 18 *Moral.*, cap. 24.
46. Pene semper rebus affluentibus elatio sociatur; quia sæpe honoris abundantia duritiam dat timoris. Lib. 36 *Moral.*, cap. 19.
47. Solet rerum abundantia tanto magis a divino timore mentem solvere, quanto magis hanc exigit diversa cogitare. *Ibid.*, lib. 1, cap. 4.
48. Si abundandi artem scire volumus, necesse est ut non solum ea que vicina sunt, sed ea etiam que de longinquo veniunt, vitia fugiamus. Hom. 10 super *Ezechiel.*
49. Habens rerum affluentiam, vigilet ne a misericordie largitate torpescat. *Ibid.*, hom. 9, super illud *Matth.* xxv: *Omni habenti dabitur.*
50. Qui æternorum bonorum abundantiam aspiciere nesciunt, quo præsentia ardentius concupiscunt, eo avidius oblata recipiunt, et non oblata violenter tollunt. *Prose.*
51. Innocentibus insidiantur, debiles opprimunt, munera accipiunt, juraque pervertunt. Lib. 5 in *1 Regum*, cap. 11.
52. Non est grande, tristi et lurida facie, possessionum redditibus abundare, et vile jactare palliolum. Epist. 13, ad *Paulinum*.
53. Fluxu rerum, et ubertate copiarum animus solvitur, vigor mentis infringitur, virtus corporis enervatur. In *Regula monachorum*, cap. 5.

S. HIERONYM.

34. Si quis existimat abundantiam ciborum potumque se perfrui, et vacare posse sapientia, seipsum decipit. Lib. 2, *adversus Jovinianum*.
35. Ciborum abundantia, fomentum est vitiorum. Epist. 32, de *Quadrage.*
36. Ubertas securitatem, securitas negligentiam, negligentia contemptum parit. Lib. 6 in *Jeremiam*, cap. xxxii, super illud: *Qui posuisti signa.*
37. Superbia, saturitas, rerum omnium abundantia, olium et delicia, peccatum Sodomiticum est. Lib. 5 in *Ezech.*, cap. vii, super illud *Luc.*, xiv: *Omnis qui se exaltat humiliabitur.*
38. Abundantia sæpe solet generare luxuriam. In *1 epist. ad Timoth.*, cap. v, super illud: *Cum enim luxuriale fuerit.*
39. Melius est egestatem quantumcumque maximam pati, quam superabundantiam frui. In *Regula D. Augustini*, cap. 5.
40. Abundantia parit superbiam. *Ibid.*
41. Per divitiarum affluentiam, quod placet impetrari solet. Lib. 1, de *Claustro antæ*, cap. 4.
42. Sunt qui rebus abundant, et tamen pauperes sunt spiritu: et hæc est aurea paupertas, quia licet illis affluent divitiæ, corda tamen nolunt apponere. *Ibid.*, cap. 9.
43. Caro semper querit affluentiam cibi, libertatem otii. *Ibid.*, lib. 2, cap. 14.
44. Affluentiam ciborum comitari solet inundatio verborum. *Ibid.*, cap. 20.
45. Abundantia temporalis maxime quiescere facit malos in peccato. Super *Genes.*, cap. xxxvii.
46. Abundantia temporalis induit, et nutrit vitia. *Ibid.*, cap. xli.
47. Abundantia prosperitatis facit oblivionem præteritæ calamitatis. Super *Isaiam*, cap. liv.
48. Rerum abundantia, a Deo data his qui non opportune utuntur, magna ad damnationem accessio est. Orat. 5, de *Fato*.
49. Facultatum multitudo, causa fit discessus, divisionem operatur, concordiam impedit, et cognitionis vinculum dirimit. Hom. 33, in *Genes.*, super illud xii: *Erat substantia a coram multa.*
50. Hi quibus plura affluent, omnium potissimum servi sunt, et quotidie umbras ipsas timeant: inde nascuntur insidia, invidentia, odium, doli, calumnie, rapinæ, et fraudes. *Ibid.*, hom. 50.
51. Pecuniarum abundantia virtuti plurimum obstat. *Ibid.*, hom. 66.
52. Ille cui magna rerum affluent copia, ingens potentia, patriæ splendor, majorum nobilitas, ad quem universa pene respicit civitas, libertatem amisit, et servus omnium abjectissimus est. Hom. 59, in *Matth.*
53. Fame pauper tabescit, tu copia rumpereis:

HUGO A. S.
VICTORIE.

HUGO CARD.

S. JOHANNES
CHRYSOSTOM.S. JOHANNES
CHRYSOSTOM.

- frater nudo corpore oberat, tu vestes vestibus addis, que tunc consumuntur; quanto satius foret, ut hic egeorum corpora teegerentur? Hom. 58, super *Joan.*
74. Quanto auro omni pretiosior est sanguis, tanto paupertas, quam abundantia melior. Serm. super illud *Rom.* xvi: *Salutate Priscam.*, etc.
75. Non est affluentia que voluptatem parit. Hom. 39, super Epist. *1 ad Corinth.*
76. Abundantia facultatum non gaudet avarus, sed ob hoc ipsum dolet, quia possidet immensa. *Ibid.*, super illud *Prov.* xi: *Qui abscondit frumenta.*
77. Non habere divitias, sed non indigere ut habeat, hæc maxima abundantia est. Hom. 42, super *11 ad Corinth.*
78. In necessariis nihil ultra usum inquirere permittitur; in spiritualibus autem, magnam abundantiam fieri consulitur. *Ibid.*, hom. 20.
79. Iniquitatis abundantia, in causa est cur charitas refrigerat. Serm. 9, in Epist. *ad Ephes.*, super illud *Matth.* xxiv: *Quando abundaverit iniquitas.*, etc.
80. Abundantia in philautiam ducit animam, corpusque divellit, proscindit, laxat, et dissipat. *Ibid.*
81. Qui in deliciis et in abundantia vivunt, bruti sunt pejores. Serm. 7, super Epist. *ad Philipp.*
82. Complures sæpe in abundantia rerum constituti, negligentiores facti sunt, nec prosperitatem illam ferre noverunt. *Ibid.*, serm. 13.
83. Sanctus æquo est semper animo, sive in penuria, sive in abundantia constitutus; neque ex penuria repressus, neque ex abundantia dissolutus. *Ibid.*
84. Ditiore est ille qui nihil colligens in affluentia multa consistit, et nullius eget; quam qui per singulos dies exigit, et festinat plura colligere, et timet ne aliquid ei deficiat. Hom. 19, in Epist. *ad Hebræos*.
85. Abundantia ciborum morbum facit, et molestias ingerit, et ægritudines generat. *Ibid.* Hom. 29.
86. Abundantia que se deliciis tradit, absurdas generat cupiditates. *Ibid.*
87. Ex multa copia, procedente tempore, noventum subsnascitur. Hom. 13, in *Genes.*, super illud ii: *Et oriri fecit Deus.*
88. Cui abundantia est epularum, ardentis divitis intendat supplicium; cujus tanta in inferno inter ignes est inopia, quanta hic epularum fuit copia. Lib. 2, de *Summo bono*, cap. 42.
89. Non minus est periculi carere desideratis, quam abundare concessis. Serm. 11, *Quadrage.*

S. ISIDORUS
HISPALENSIS.

S. LEO I.

90. Ubi copia major exuberat, ibi se major molestia sollicitudinem totius perturbativa quietis intrudet. De *Charitate*, cap. 4.
91. Miserum, quem ubertas sterilis, abundantia anxium, inhumantum copia, divitiæ fecere mendicium! Serm. 104.
92. Idcirco Deus omnipotens alios paupertate constringit, alios rerum omnium copia dilatat; ut et ibi habeant unde propria debeant peccata redimere, et isti unde suam valeant inopiam sustentare. Opusc. 9, cap. 1.
93. Rerum abundantia aculeos parit sollicitudini; sollicitudo radix est anxietatis. Opusc. 12, cap. 25.
94. Copia parata honorum affluentium parit otium. De *migratione Abrahami*.
95. Affluunt opes? impartire; nam divitiarum pulchritudo est non in erumenis, sed in egenorum auxilio. Lib. de *Joseph*.
96. Nimia bonarum rerum copia, est ingens malorum initium. De *Abrahamo*.
97. Abundantia communis est et bonis et malis; sed a malis in dextra habetur; a bonis in sinistra reputantur. Super *Psal.* cxxiii, vers. 15.
98. Divitiæ fluunt, dum affluent. Super *Psal.* lxi, vers. 10.
99. Securitas sine abundantia, est semper egestatis; abundantia sine securitate, est abundantia plena timoris et periculi. Super *Psal.* cxxvii, vers. 2.
100. Quicumque mali sunt, successu rerum deterioris fiunt, gaudentes sibi nequitie studium bene cedere. Lib. 1, de *Gubern.*
101. Quantum tibi copie accessit, tantum discipline recessit. Lib. 1, ad *Ecclesiast.*
102. Semper abundantia contumeliosa in semetipsa est. De *Habitu muliebri*, cap. 7.
103. Abundans divitiarum possessio, abundantior sollicitudinem ingerit, per quam animus hominis multum distrahitur, et impeditur ne totaliter feratur in Dei obsequium, 2° 2°, quest. 188, art. 7.
104. Extra Deum omnis copia, inopia est. In *Hortulo Rosarum*, cap. 8.
105. Abundantia temporalium, occasio est jurgiorum, et mater vitiorum. De *Disciplina claustralium*, cap. 12.

SENTENTIÆ PAGANORUM.

106. Quidquid fuerit superabundantius et majus quam esse debeat, hoc malum est. *1 Rhel.*
107. Quo quispiam magis abundat, eo magis periculis subjacet. Lib. 8 *Ethic.*, seu *Moral.*, cap. 1.
108. Si propter aviditatem pecunie nullum

PETRUS
BLESSENSIS.S. PETRUS
CHRYSOLOG.S. PETRUS
DAMIANUS.

PHILO JUD.

S. PROSPER.

ROBERTUS
HELLAMIN.

SALVIANUS.

TERTULLIAN.

S. THOMAS
AQUINAS.

ARISTOTELIS.

CICERO.

gus liberalem, avarus diligentem, temerarius fortem, inhumans parentem, gulosus humanum, ignavus quietum, timidus cantum. *Prosec.*

38. Impudentia fiducia sibi nomen adscribit, procicitas appellationem libertatis ostendit, eloquentiam frangit verbositas, et curiositatis malum, sub studiis spiritualis colore delitescit. Lib. 3, *de Vita contempl.*, cap. 1.

SALVIANUS. 39. Quam perversa mundanorum abusio! si quis ex nobilibus converti ad Deum coeperit, statim honorem nobilitatis amittit. *Prosec.*

40. Quantum ergo in christiano populo honor Christi est; ubi religio ignobilem facit?

41. Statim ut quis melior esse tentaverit deterioris abjectione, ab aliis calcatur.

42. Ac per hoc omnes quodammodo mali esse coguntur, ne viles habeantur.

43. Si honoratio quispiam religioni se applicaverit, illico honoratus esse desistit.

44. Ubi quis mutaverit vestem, mutat profinus dignitatem.

45. Si fuerit sublimis, fit despicibilis; si fuerit splendidissimus, fit vilissimus; si fuerit totus honoris, fit totus injuria.

46. Si bonus est quispiam, quasi malus spernitur; si malus est, quasi bonus honoratur. Lib. 4, *de Cuberna Dei.*

S. THOMAS AQUINAS. 47. Homo qui abutitur potestate sibi data, eam amittere meretur, 2^a 2^a, quaest. 63, art. 3.

SENTENTIA PAGANORUM.

CICERO. 48. Hominis est intemperantis, abuti otio et litteris, lib. 1, *Tusc. quaest.*

SENECA. 49. Abusio magna! temeritis sub titulo fortitudinis laet; moderatio vocatur ignavia; pro cauto, timidus; in his magno periculo erratur. *Epist. 47.*

ACCEDERE AD DEUM.

HUGO CARD. *Definitio, divisiones et comparationes.* Accedere ad Deum, est intrare ad seipsum; et non solum ad se intrare, sed ineffabili quodam modo in intimis seipsum transire. *Prosec.*

Qui intrans, et intrinsecus penetrans seipsum transcendit illic veraciter ad Deum accedit. *De Spiritu et anima*, cap. 14.

HUGO CARD. SUPER *Isai.*, cap. II, verbo *Mystice.*

Tribus gradibus ad Deum acceditur: Primus est, abjectio mundi; secundus est, oblitio suorum; tertius est depositio sui.

Sicut luna, quanto propinquior est soli, tanto minor; ita mens humana quanto propinquior est Deo, tanto minor est suo iudicio. *Ibid.*, cap. 3.

S. JOANNES CHRYSOSTOMUS.

Sicut oculus quanto mundior fuerit, tanto longius videt; sic anima quanto longius fuerit a sollicitudine mundi, tanto amplius Deo proximior erit. *Hom. 10, super Matth. oper. imperfec.*

Sicut dicitur sol intrare domum, vel exire, in quantum radius ejus pertingit ad domum; sic dicitur Deus appropinquare ad nos, vel recedere a nobis, in quantum percipimus influentiam bonitatis ejus, vel ab eo deficimus. Part. 1, quaest. 9, art. 1.

SENTENTIA PATRUM.

1. Omnis anima ad Christum accedat, sive corporalibus agra peccatis, sive clavis quibusdam secularis cupiditatis infixis, sive multis imperfecta virtutibus. Lib. 1, *de Virginibus.*

2. Nihil pulchrius, nihil voluptuosius, nihil desiderabilius, quam Deo appropinquare. Lib. 3, *Epist. 11, ad Irenaeum.*

3. Deo appropinquare, clarescere est. Lib. 10, *Epist. 84, ad Demetriadem.*

4. Ad Deum accedite; neminem repellit, nisi qui se ab ejus conspectu putaverit sequestrandum. Lib. 3, *de Interpell.*, cap. 12.

5. Qui ad Deum conscendere desiderat, a minoribus incipit; ut gradatim crescendo ad majora perveniat. *Super Apocal.*, cap. VII.

6. Quid faciet, Domine, servus tuus? anhelat videre te, et nimis adest facies tua; accedere ad te desiderat, et inaccessibilis est habitatio tua. In *Proselog.*, cap. 1.

7. Non loca Creatori nostro nos proximos faciunt, sed bona merita. Apud Gratianum, in *Deoretis.*, can. *Non loca.*

8. Ad eum qui ubique praesens est, et ubique totus, non pedibus ire licet, sed moribus; non ambulando, sed amando. *Epist. 52, ad Maccedon.*

9. Mens quando contemplatione ad Deum ascendit, ut eum intelligat, et diligat, imago Dei dicenda est. *De Spiritu et anima*, cap. 34.

10. Si amaveris terram, peregrinaberis a Deo; si amaveris Deum, ascendis ad Deum. *Super Psalm. cxix, vers. 6: Multum incola fuit anima mea.*

11. Desiderio hono levamur ad Deum, et desiderio malo ad ina praecipitatur. *Sup. Ps. cxvii.*

12. Impossibile est illis qui negotiis secularibus implicati sunt, ut cor semper sursum habeant. *Super Psalm. v, in Enarrat.*

13. Cresce in Deo, reficiaris si accesseris; deficiaris si recesseris. *Tract. 11 in Joan.*

14. Si bonis moribus propinquatur Deo, malis moribus receditur a Deo. *Super Psalm. xciv.*

15. Si accedere est credere, qui credit, accedit; qui negat, recedit; non movetur anima pedibus, sed affectibus. *Tract. 48 in Joan.*, de cap. 10.

16. Tanto nobis melius est, quanto magis ad illum imus, quo nihil melius est. *Epist. 52, ad Maccedonium.*

17. Non ad eum (qui ubique praesens est) locis

S. THOMAS AQUINAS.

S. AMBROS.

S. ANSELMUS.

ANASTAS. II PAPA.

S. AGUSTIN.

movetur, sed bono studio hincque moribus. Lib. 1, *de Doctr. christ.*, cap. 10.

18. Recedendo a Deo, homo frigescit; accedendo clarescit. *Sup. Psalm. lxxxvii, concione 2, versu 21: Deus, quis similis tibi?*

19. Non regionibus longe quisque a Deo est, sed affectibus. Amas Deum? prope es: Odisti Deum? longe es: uno loco stans et prope es, et longe es. *Sup. Psalm. lxxxiv, vers. 10: Verumtamen prope timentes eum.*

20. Accedamus ad Deum, ut illuminemur; non quomodo accesserunt ad eum Judaei, ut tenebantur. *Sup. Psalm. xxxiii, vers. 5: Accedite ad eum, et illuminamini.*

21. Accesserunt enim illi ad illum, ut crucifigerent: nos ad eum accedamus, ut corpus et sanguinem ejus accipiamus.

22. Ad Deum acceditur, fidem sectando, corde inhiando, charitate curando. *Ibid.*

23. Ubique est, qui nullo clauditur loco; noli ab illo averti, et tecum est. *Ibid.*

24. Si vis ad eum pervenire, noli piger esse: non enim pedibus, sed affectibus ad eum curris. *Tract. 36, in Joan.*, de cap. 8.

25. Cum ad vos accedo, non recedo: non recedo unde procedo. *Tract. 69, in Joan.*, de cap. 14.

26. Fortitudinem meam ad te custodiam, Deus; quia si recedo, cado: si accedo, fortior fio. *Sup. Psalm. lviii, vers. 10.*

27. Ut homo sit aliquid, convertat se ad illum a quo creatus est; accedendo enim fervescit; et a quo habet ut sit, apud illum habet ut ei bene sit. *Sup. Psalm. lxx, concione 2, vers. 21.*

28. A nullo quolibet homine recedit Deus, nisi prius ipse homo ab eo recedat. *De salut. docum.*, cap. 54.

29. Quantum est superbum cor hominis, tantum recedit a Deo: et si recedit a Deo, in profundum it. *Prosec.*

30. E contra cor humile de celo adducit Deum, ut proximus fiat. Certe altus est Deus, super omnes oculos est Deus, tu humilia te, et descendat ad te. *Sup. Psalm. xciii, vers. 13: Donec fodiatu peccatori fossa.*

31. Examina teipsum, ex quali vita ad Deum accedas, an dignus sis. *Prosec.*

32. Per satisfactionem enim contingit nobis, ad Deum familiaritas et accessus. *Conc. 5, sup. Psalm. xxviii, vers. 1.*

33. Anima accedens ad Verbum fiducialiter, quantum intellectus capax est, tantum audent desiderio. *Serm. 63, sup. Cantica.*

34. Quanto in cognitione mei proficio, tanto ad cognitionem Dei accedo. In *Meditat.*, cap. 1.

S. BASIL. MAGNUS.

S. BERNARDUS

35. Vide ne ad illum immundus accedas. *Serm. 3, in Pascha.*

36. Accedendum est ad Deum, non irruendum, ne irreverens majestatis opprimatur a gloria. *Prosec.*

37. Nec locis sane accedendum est, sed claritatibus, ipsisque non corporeis, sed spiritualibus.

38. Qui itaque virtutibus clarior, illic propinquior: esse autem clarissimum, pervenisse est. *Serm. 31, sup. Cant.*

39. Accedere ad Deum per gratiam potest, qui recedere peccando potuit. *Ibid.* *Serm. 82.*

40. O quam bonum est (dulcissime Jesu) ad te inhabitantem lucem inaccessibilem, duce charitate, accedere! cui si tantum dux nostra fuerit, nihil manere poterit inaccessum. In lib. *de Passione*, cap. 27.

41. Accedendum est ad cor humillimum altissimi Jesu, per januum lateris lanceati. *Prosec.*

42. Ibi procul dubio thesaurus ineffabilis desiderabilis charitatis.

43. Ibi nova devotio invenitur, inde lacrymarum gratia extrahitur, discitur mansuetudo, patientia in adversis, compassio in afflictis. *Ibid.*, cap. 44.

44. Quanto amplius per compassionem proximis in necessitate succurritur, tanto amplius Creatori appropinquatur. *Serm. 14, ad Saronem.*

45. Necessario credenda sunt ea quae sunt fidei, sine quorum credulitate nemo ad Deum accedere potest. *Serm. 13, fer. 4, post. Dom. Quad.*, art. 2, cap. 1.

46. Tanto est homo a Deo longius, quanto in vitiis profundius. *Serm. 3, Dom. 2 Quadrag.*

47. Verius, citius et perfectius pervenitur ad Deum gressibus affectionum, quam pedum. *De septem Itineribus.* Itin. 4, art. 3.

48. A Deo qui discedit, vitam perdit: qui ad eum incedit, vitam invenit. *Sup. Ep. ad Hebr.*, cap. 3.

49. Magnus accessus ad Deum, et cognitio infirmitatis suae. *Sup. Psalm. vi, vers. 2: Quoniam infirmus sum.*

50. Accedite, non dicitur ebriosus, non adulteris, non superbis; sed sobriis, castis atque humilibus Christianis, qui illuminari mereantur. *Prosec.*

51. Studendum est ergo ut qui ad Deum accedit, ita se humili satisfactione moderetur, ut illuminari potius quam caecari videatur. *Sup. Psalm. xxxiii, vers. 5: Accedite et illuminamini.*

52. Domino proximare non possunt, nisi qui ejus regulis obsecundant. *Sup. Psalm. cxviii, in illud: A lege autem tua longe facti sunt.*

53. Si toto animo ad Deum accedimus, confess.

S. BRUNO.

CASSIODOR.

DIABOCURUS

- tim anima et corpore mundamur. *De perfect. spirituali.*, cap. 78.
54. Ab idolis se custodiant, omnes qui ad Deum verum reverenter accedunt. *Sup. Ep. primam Joan.*, cap. 5.
55. Vultus tui amoris sanis infligis, ut propere ad te sauciat, qui torpebant sani. *De Morifia. vifiosa.*, art. 7.
56. Sancti viri quo Deo propiores sunt, eo se inferiores putant. *Doctrin. 2, de Humilitate.*
57. Si amaritudinem in anima habes, et illam radicibus evellere cupis, ad Deum accedas; novit enim medicus dolorem, ac morbum aegrotantis curare. *De penitentia.*
58. Homines tum meliores efficiuntur, cum ad Deum appropinquant. *De octo vitiis cogitat.*
59. Nullam patitur legem, cui accedere concessum est usque ad divinae imaginis dignitatem. *Hom. de S. Maximo.*
60. Animum ejus, qui proxime Deum accedere velit, non tepescere oportet, sed spiritu fervere. *Sup. Levit.*, cap. 16.
61. Qui bonis operibus merentur sibi regnum caeli, tanto Deo sunt viciniores, quanto sanctiores. *Sup. 1 Paralip.*, cap. 18.
62. Homo vicinior luci divinae sentit quid ante fuit; et quod jam gustat, amplius amat; et quod subest, judicat, et quo est dignior, sibi videtur indignior, et longe esse quo propior. *Sup. Job. c. 39.*
63. Non dixit Propheta: Coram te, sed, Ad te, ut vicinitatem ad Deum ostenderet. *Sup. Ps. v. vers. 3: Ad te arabo, Domine.*
64. Quanto ad sapientiam Dei accedis, tanto a te recedis. *Sup. Ecclesiasten*, cap. 7.
65. Credere oportet accedentem ad Deum, quia ipse est, et inquirentibus se remunerator sit. *Sup. Ecclesiasticum*, cap. 4.
66. No quis duplici corde accedat ad Deum, quia nisi penituerit, in aeternum peribit. *Sup. Ecclesiasticum*, cap. 3, sup. illud: *Va duplici corde*, 67. Humilis non audeat appropinquare, ut ad eum Deus appropinquet. *Sup. Luc.*, cap. 18.
68. Sine fide non potes ad Deum accedere. *Sup. Epist. ad Hebraeos*, cap. 11.
69. Non loca, vel ordines Creatori nostro nos proximos faciunt; sed ei nos merita bona jungunt, aut mala disjungunt. *Lib. 6, in Registro*, indict. 43, cap. 193, epist. 29, ad Anastas. Presbyk.
70. Quisquis se apud se magnum existimat, aditum sibi Dei accessus angustat. *Lib. 17. Moral.*, cap. 17.
71. Accessus recessusque Dei a mente nostra minime cognoscitur, quousque rerum alternantium finis ignoratur. *Pros.*
72. Quia et de tentatione incertum est utrum probet an trucidet.
73. Et de donis nequaquam deprehenditur, utrum hic desertos remaneant, an in via nutriant, et ad patriam perducant. *Lib. 9 Moral.*, cap. 7.
74. Ad Deum, quasi tot gressibus mens accedit, quot bonis moribus proficit. *Pros.*
75. Et tot gressibus longe fit, quot malis cogitationibus decrescit. *Lib. 25 Moral.*, cap. 3.
76. Scruis nihil dari potest, quam id quod quisque accedere ad conditorem debet. *Pros.*
77. Quid enim sanctius quam consilium accedendi ad Deum? *Lib. 5, in 1 Regum*, cap. 4.
78. Ad vocantem se Deus accedit, quando ad contemplative vitae quietem venit. *Ibid.*
79. Ipse accedentes ad se reficit, qui puris mentibus semetipsam per contemplationem ostendit. *Ibid.*
80. Nisi quis a semetipso deleat, ad eum, qui supra ipsum est, non appropinquat. *Hom. 32, sup. Evang.*
81. Non valet apprehendere quod supra ipsum est, qui necesse mactare quod est. *Ibid.*
82. Os nostrum omnipotenti Deo tanto longinquum fit, quanto huic mundo propinquum. *Lib. 3, Dialog.*, cap. 15.
83. Illam facit humana derisio Deo proximum, quem ab humanis pravitatibus vitae innocentia servat alienum. *Lib. 10 Moral.*, cap. 15.
84. Omnis bona, ac Deo accepta anima, a tenebris purgata aut lustrata, ad eum accedit Dominum. *Orat. 6, in Funere Casarii fratris sui.*
85. Accedere ad Filium nullus potest sine Spiritu sancto. *In 2, Expos. fidei.*
86. Quanto quis a terrena cogitatione remotior est, tanto Deo vicinior et caelo. *Epist. 8.*
87. Quam longo homo est a Deo, qui accedere jubetur, ut servus Dei fiat! *Prosec.*
88. Quam longo ab eo, ubi Filius est, qui nec dum esse cepit vbi servus est! *Lib. 4, Miscellan.*, titul. 69, sup. illud *Ecl. 11: Fili, accedens ad servitulum.*
89. Tanto anima longius a Deo, qui intus est, recedit, quanto avidius se ad delectationes exteriores effudit. *Ibid.*
90. Per lumen Jesum accessum habuimus ad lumen Patrem: Jesus enim lumen est, et Pater Jesso lumen. *Lib. 2, in Jesum.*, cap. *Celestis Hierarch.*
91. Via ad Deum, est scientia, disciplina, bonitas. Per scientiam, iter ad disciplinam; per disciplinam, iter ad bonitatem; per bonitatem, iter ad beatitudinem. *De Institut. Novit.*, in fine *Prologi.*

S. GREGOR.
MAGNUS.HUGO A
S. VICTORE.

HUGO CARD.

S. GREGOR.
NAZIAN.S. GREGOR.
TAUMATH.

S. HIERON.

HUGO A
S. VICTORE.HUGO CARD.
Sup. Ep. Jacobi cap. 4
sup. illud: appropinquate Deo.

JOAN. CASS.

S. JOAN.
CHRYS.

92. Magna res est amor, quo anima fiducialiter accedit ad Deum, Deo constanter inhaeret, Deum familiariter percontatur, consultatque de omni re. *Lib. 4, de Anima*, cap. 9.
93. Accedo ad humilem elatus, iratus ad mittem, crudelis ad misericordem; et tamen patitur humilis elatum, mitis iratum, crudelem misericors. *Prosec.*
94. Accedo servus ad Dominum, non amore, sed timore; non devotione, sed usu.
95. Accedo ad Dominum, cujus percussi servum; ad Patrem accedo, cujus occidi filium; percussi verho, occidi exemplo; nec tamen pertimesco Dominum, nec vereor Patrem.
96. Appropinquo ad osculum pacis, qui prius reconciliatus accedere debuissim ad osculum fratris. *Lib. 2, de Claustro Animae*, cap. 23.
97. Anima, qua Deum diligit, quibusdam amoris passibus per charitatem ad Deum currit. *Prosec.*
98. Charitas via pacis est, quia in amore Conditoris currens animus, nihil quod laedit invenit. *Sup. Psalm. xiii*, cap. 11.
99. Tentat Deum, qui duplici corde venit ad eum. *Sup. Deuteron.*, cap. 6.
100. Quanto quis vult ad Deum accedere, tanto acrius et subtilius insurgit diabolus in eum. *Sup. Ecclesiastice*, cap. 2.
101. Accede ad Deum secundum quod est, et per eum secundum quod factus es. *Sup. Epist. ad Galat.*, cap. 3.
102. Non potest homo ad Deum accedere sine fide; itaque non accedit ad familiaritatem, nisi credat veritati. *Super Epist. ad Hebr.*, cap. 11.
103. Appropinquate Deo ut miseri, ad misericordem; ut nudi, ad divitem; ut famelici, ad panem; ut infirmi, ad medicum; ut servi, ad dominum; ut discipuli, ad magistrum; ut caeci, ad lumen; ut frigidi, ad ignem.
104. Multis visis ad Deum tenditur, et ideo unusquisque illum, quam semel arripuerit, irrevocabili cursu sui intentione conficiat, ut sit in qualibet professione perfectus. *Collat. 14*, cap. 6.
105. Tanta est Dei misericordia, ut ubi viderit voluntatis firmum propositum, et ferventi desiderio hominem ad se accedere, non tardat, neque differt, sed accelerat, suamque solitam liberalitatem exhibet. *Hom. 27, sup. Genes. vii: Qui effuderit sanguinem, etc.*
106. Qui relicto diabolo venit ad Christum, difficile revertitur ab diabolo. *Hom. 2, Oper. imperf. sup. Math.*
107. Qui nunquam fuit in malis, sed in innocentia, dum nescit quid sit malum, facile decipitur, et transit ad diabolum; sed si expertus fuerit
- malum, quod invenit, et recordatus fuerit bonum, quod perdidit, compunctus redit ad Deum, unde recessit. *Ibid.*
108. Qui a diabolo accedit ad Deum, nunquam debet amplius per illam viam ambulare, per quam venit ad diabolum. *Ibid.*
109. Venisti per viam fornicationis, ambulam per viam castitatis; venisti per viam avaritiae, ambulam per viam eleemosynae. *Ibid.*
110. Si autem per ipsam viam redieris, non accedis ad Christum, sed iterum sub regno vadis diaboli, et sis proditor Christi. *Ibid.*
111. Tametsi Deus nos vocet, expectat tamen ut sponte accedamus, ac tum nobis suum accipiat auxilium. *Serm. de Verbis Apostoli, II Cor., iv: Habentes autem eumdem spiritum.*
112. Accedamus ad Deum, et quasi ante oculos nostros propositis singulis peccatis nostris, etiam pro preteritis peccatorum veniam petamus. *Hom. 44, sup. Genes.*
113. Ad Deum cum fervore accedamus, et dilectione quam vehementissima. *Hom. 34, sup. I ad Cor.*
114. Sedes gratiae nunc est, non sedes iudicii; propterea accedamus cum fiducia, ut accipiamus misericordiam, quaalem quaerimus. *Hom. 7, sup. Ep. ad Hebr.*
115. Si nos appropinquamus Deo, in caelo sumus. *Ibid. Hom. 16, Moral.*
116. Quidam etiam sine ulla adversitate, divino desiderio atque amore impulsus ad Deum accedunt, relicti omnibus rebus; at tu tot armorum percussus, adhuc obstinatus heres? *Lib. 4, Parallel.*, cap. 12.
117. Non per locorum spatia, sed per affectum bonum, iter ad Deum. *Pros.*
118. Neque enim gressu pedum, sed gressu operum bonorum propinquamus Deo. *Lib. 2, in Summo bono*, cap. 14.
119. Sequere Deum abjectis oneribus quam te premunt; libera te ipsum compediis et catenis, ut expeditus ad Deumurras. *Lib. 6, Divin. Institut.*, cap. 11.
120. Nisi vocata ad Deum appropriare mens non debet, ne repulsa cum pudore sternatur. *Part. 1, de Casto connubio*, cap. 19.
121. Mens virtutibus vacua ad divinum non accedat aspectum. *Ibid.*
122. Verus amator quanto magis Deo appropriat, efficitur corde humilior, mente purior, affectu ardentior, et in virtutum exercitatione perfectior. *Part. 2, De compunct. et complenctu*, cap. 2.
123. Nemini praesumendum, quia totum quod quaerit, invenit, ne desinat propinquare qui

S. JOANNES
DAMASC.S. ISIDORUS
HISPALENS.LACTANT.
FIRMIAN.S. LAURENT.
JUSTINIAN.

S. LEO I.

- cessariter accedere. Serm. 11, de *Passione Domini*, sup. illud *Psalm. civ: Quarite faciem ejus semper.*
124. Si vitii morbo periculose laboras, accede cum fiducia ad colestem medicum, accede ad Jesum, roga ut manum adhibere dignetur. In canone *Vita spiritualis*, cap. 3.
125. Qui accedunt ad Dominum, debent in silentio, pace et tranquillitate multas preces fundere, et cum intentione cordis, et cogitationibus castis, cum prae oculis habere. Hom. 6.
126. Decet quempiam accedentem ad Dominum; ad id quod bonum est seipsum cogere, etiamsi repugnet animus. *Ibid.* Hom. 19.
127. Qui accedit ad Deum, et revera cupit esse assessor Christi, hujus intentionis gratia debet accedere, ut nihil gestet veteris hominis. *Ibid.* Hom. 44.
- S. NILUS. 128. Accede sine materia ad expertem materiae, et intelliges minui laqueos adversariorum. De *Orat.*, cap. 63.
- S. ODILO CLUNIACENSIS. 129. Creatura quantum Creatori suo per cognitionem est vicinior, tantum de adventu ejus existit laetior. Serm. 2, de *Epiphania.*
- PETRUS CELLENSIS. 130. Noli credere pauperiorum futurum Deum, si absceris; negro ditiorum, si accesseris. *Pros.*
131. Tibi prodest accessus, tibi obest recessus. De *Pantibus*, cap. 6.
- S. PETRUS CHRYSOLOG. 132. Deus suscipit pauperes, sed divites non repellit; habentes suscipit, et ad se attrahit non habentes. Serm. 28.
133. Deus peccatorem sanctificat, cum propinquat. *Ibid.* Serm. 168.
- V. PETRUS MAURITIUS CLUNIACENSIS PHILOHIDRUS. 134. Quanto est a saecularibus remotior, tanto Deo propinquior. *Epist.* 20, ad *Gislebertum.*
135. Ferendum non videtur, ut ad Deum purissimum accedat quis impuram habens animam, nisi mox sequatur penitentia. *Prose.*
136. Quisquis enim nullius praeteriti peccati sibi conscius, etiam vetera conatur eluere, accedat bono animo; sin minus, absistat cum impurus sit. *Lib. Quod Deus sit immutabilis.*
- S. PROSPER. 137. Tanto quis divinis vicinior factus est, quanto supra humana omnia studio perfectionis ascendit. *Lib. 1, de Vita contempl.*, cap. 5.
138. Accedendo ad Deum, illuminatur ignorantia, et corroboratur infirmitas; data sibi et intelligentia qua videat, et charitativa qua ferreat. *Sentent.* 9.
139. Non acceditur ad altitudinem Dei, nisi per humilitatem; cui propinquat subditus, longe ab eo recedit elatus. *Ibid.*
140. Non locorum intervallis acceditur ad Deum, vel receditur ab eo; sed similitudo facit proximum, dissimilitudo longinquum. *Ibid.*

141. Bonum est sursum habere cor, non tamen ad seipsum, quod est superbia; sed ad Deum, quod est obedientia. *Ibid.*
142. Ascensionum ad Deum gradus, sunt pietatis affectus; iter tamen, est tua voluntas; amando accedis, negligendo recedis. *Ibid.*
143. Si aliud amas praeter Deum, non ascendis; nec es, nisi ubi eras. *Ibid.*
144. Vocanti Domino appropinquat, qui dignis penitentiae fructibus Deum de die in diem placat. Part. 1, de *Potestate ligandi atque solvendi*, cap. 17.
145. Nihil tam propinquum Deo, quam ejus character et similitudo. *Super Cant.*, cap. II.
146. Accedens ad Deum, mundo fit obscurus. Serm. 30, de *Resur.*
147. Accedite ad Deum securi, nolite timere repulsam, exaudiet et recipiet vos; neque patietur rubore confundi facies vestras. *Ibid.*
148. Qui cum fide ad Deum accedit, arcanae lucis radios suscipit. *Super Psalm. xxxvii, vers. 5: Accedite ad eum, etc.*
149. Quanto quis magis ascendit in Deum, tanto plus contemnit temporalia. *Super Epist. ad Hebr.*
150. Ad Deum non acceditur passibus corporis (cum ubique sit), sed affectibus mentis. In *Summa*, part. 1, quest. 3, art. 1.
151. Mala, quae nos hic premunt, ad Deum ire compellunt. *Ibid.*, part. 1, quest. 24, art. 4.
152. Tanto longinquior filius homo a Deo, et frigidior in seipso, quanto occupatur, et diuturnior in negotio externo. *Medit.* 28, in *Dom. Palm.*, cap. 2.
153. Tanto magis Deo homo appropinquat, quanto ab omni solatio terreno longius recedit. *Lib. 3, de Imit. Christi*, cap. 42.
154. Tanto homo altius ad Deum ascendit quanto profundius in se descendit, et plus sibi vilescit. *Ibid.*
155. Fili, quantum a te vales exire, tantum in me poteris transire. *Ibid.*, cap. 56.
156. Accedant ad Jesum indigni, ut fiant digni; accedant mali, ut efficiantur boni; accedant parvi et imperfecti, ut fiant magni et perfecti. *Prose.*
157. Qui morbidus est, veniat ut sanetur; qui tepidus est, veniat ut accendatur; qui timidus est, veniat ut confortetur.
158. Qui tristis est, veniat ut consoletur; qui aridus est, veniat ut adipe spiritus replatur; qui taedio afficitur, veniat ut gaudio recreetur. In *Soliloq.*, cap. 18.
159. Quanto frequentius ad Jesum accesseris, tanto tibi dulcior et jucundior apparebit. *Ibid.*, cap. 19.

RICHARD. A. S. VICTOR.

ROBERTUS BELLARMINUS.

THEODORUS.

S. THOMAS AQUINAS.

THOMAS A. KEMPIS.

- S. VALENIAN. 160. Nihil est tam Deo proximum, quam hominem non esse corruptum. *Epist. ad Monachos.*
- IN VITIS PATRUM. 161. Quantum homo Deo appropinquaverit, tantum se peccatorem videbit. *Lib. 3, num. 123.*
162. Oportet semper moderate et pie ad Deum accedere, quantum potest unusquisque mente progredi, et quantum possunt homines consequi. *Lib. 8, cap. 43.*
- SENTENTIA PAGANORUM.
- ARISTOTELES. 163. Illud est melius, quod optimo propinquius est. 2 de *Caelo*, apud Bedam.
- CICERO. 164. Homines ad Deos nulla re propius accedere perspicuum est, quam salutem hominibus dando. *Lib. 1 Offic.*, cap. 11.
- PLATO. 165. Qui ad Deum propius accedunt, et qualis sit Deus commonstrant; illa constanter attribuire debent consentanea Dei natura, ut constituent Deum revera esse bonum. *Sisygia*, 4, lib. 2, de *Republic.*
166. Subsiliare in caelum, ex angulo licet. *Epist.* 31.
- SIXTUS PHILOSOPHUS. 167. Corpus quidem tuum incedat in terra, anima autem semper sit apud Deum. *Sent.* 48.
168. Animam de terra fides elevat ad Deum. *Ibid.*
169. Animam accedens ad Deum, per Dei verbum est. *Ibid.*
- Vide etiam tit. *Apomasia*, sent. 64.
- ACCEPTIO PERSONARUM.
- Vide PERSONARUM ACCEPTIO.
- ACCUSATIO.
- ETYMOLOGIA EJUS.
- COLLECTOR. *Definitio.* Accusatio est, peccatum alterius iudicium indicare. *Vel:* Accusatio est delatio rei de crimine ad vindictam propter bonum commune. Accusator dicitur, quasi ad causator, quia ad causam vocat eum, quem accusat. *Lib. 18 Etymol.*, cap. 15.
- SENTENTIA PATRUM.
- ADRIAN. PAP. 1. Qui non probaverit quod objecerit, ponam quam ipse intulerit, patiat. Apud Gratian., in *Decret.*, part. 2, causa 2, quest. 3, can. *Qui non.*
2. Omnis, qui aliis falsa intulerit, puniatur, et pro falsitate ferat infamiam. *Ibid.*, causa 5, quest. 6, can. *Omnis.*
- S. AMBROSIUS. 3. Plus proleat amica correptio, quam accusatio turbulenta; illa pudorem incutit, haec indignationem movet. *Lib. 8, super Luc.*, cap. xvii, super illud: *Increpa illum.*
4. Judicis non est, sine accusatore damnare; quia et Dominus Judam furem esse sciebat, sed quia non est accusatus, minime abiecit. *Super Epist. ad Rom.*, cap. v.

5. Inclinauit se Jesus, ut ostenderet quod accusatio non est admittenda cum facilitate. *Prose.*
6. Non enim statim iudex debet porrigere aures cullibet dicto, nec etiam cum gaudio, sed cum displicentia suscipere. Serm. in *sabbat. post Dom. 3. Quadrag.*
7. Cum homo eloquentiae famam quaerit, adstans ante hominem iudicem, circumstante hominum multitudine, inimicum suum odio immanissimo accusans; vigilantissime cavet, ne quid per linguae errorem dicat coram hominibus, et ne per mentis furorem hominem auferat ex hominibus, non cavet. *Lib. 1 Conf.*, cap. 18.
8. Necessse est eum qui aliquem accusat, habere alterum quem defendat. *Lib. 2, contra Academic.*, cap. 9.
9. Qui disponit arguere, non faciat unde alium nititur accusare. *Ep.* 178.
10. Eo est impudenter victus accusator, qui fit etiam iudicis calumniator. *Lib. 3, contra Crecon.*, cap. 64.
11. Quis sibi utrumque audeat sumere, ut cuiquam ipse sit et accusator et iudex? *Hom. 50, ex Homil. quinq.*, cap. 4.
12. Accusare vitia, officium est honorum virorum et benevolorum, quod cum malefici agunt, alienas partes agunt. *Lib. 2, de Serm. Domini in monte.*
13. Mitior est accusator, quam qui convincitur seiviro laudator. *Lib. 4, contra duas Epist. Pelag.*, cap. 4.
14. Peccata ignorantia vel negligentia melius accusantur, ut peccant: quam excusantur, ut maneant. *Super Psalm. cv, vers. 8: Ut irritaverunt eum.*
15. In confessione sui accusatio, Dei laudatio est. Serm. 8, de *Verb. Dom.*
16. Sive nos accusemus, sive Deum laudemus, his Deum laudamus, si pie nos accusamus, Deumque laudamus. *Prose.*
17. Quando Deum laudamus, tanquam eum, qui sine peccato est, predicamus: quando autem nos ipsos accusamus, ei per quem resurreximus, gloriam damus. *Ibid.*
18. Clausum cor habes, et clavem accusas; accusas legem, quia percudit libidinem. Serm. 4, de *Verbis Apostoli.*
19. Diabolus accusator sanctorum est. In 50 *Homiliis*, hom. 38.
20. Plerique nolunt alios accusare, dum se per illos cupiunt excusare. *Ibid.*, hom. 50.
21. Accusatur Christus, et tacet: bene tacet, qui defensione non eget. Serm. 1, fer. 2 post *Dom. Palm.*
22. Frustra accusatur, qui a iudice laudatur;

S. ANTONIUS DE PADUA.

S. AUG.